

Učit se od svatého Josefa, který je zrcadlem otcovství Božího

Papež František připomněl, že ačkoliv „nám evangelia neuvádějí žádné podrobnosti o tom, jakým způsobem uplatňoval své otcovství“, můžeme si být jisti, že „to, že byl 'spravedlivý', se promítlo i do výchovy, kterou Ježíšovi poskytl“.

19.01.2022

Drazí bratři a sestry, dobré ráno!

Dnes bych se chtěl zabývat postavou svatého Josefa jako otce z hlediska vlídnosti.

V apoštolském listě Patris corde (8. prosince 2020) jsem měl příležitost zamyslet se nad tímto aspektem vlídnosti, aspektem osobnosti svatého Josefa. Ačkoli nám evangelia neuvádějí žádné podrobnosti o tom, jakým způsobem uplatňoval své otcovství, můžeme si být jisti, že to, že byl „spravedlivý“, se promítlo i do výchovy, kterou Ježíšovi poskytl. „Josef viděl, jak Ježíš den ode dne roste ‘na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem’ (Lk 2,52). Tak praví evangelium. Jako Hospodin činil s Izraelem, tak ‘učil Ježíše chodit, držel ho za ruku; byl mu jako otec, který zvedá dítě k tváři a sklání se nad ním, aby mu dal najíst’ (srov. Oz 11,3-4)“ (Patris corde, 2). Tato definice z Bible je krásná, protože

ukazuje Boží vztah k izraelskému lidu. A my si myslíme, že stejný vztah měl k Ježíši i svatý Josef.

Evangelia dokládají, že Ježíš vždy používal slovo „otec“, když mluvil o Bohu a jeho lásce. V mnoha podobenstvích je hlavním hrdinou postava otce. Jedním z nejznámějších je jistě příběh milosrdného Otce, o němž vypráví evangelista Lukáš (srov. Lk 15,11-32). Toto podobenství zdůrazňuje nejen zkušenost hříchu a odpuštění, ale také způsob, jakým se odpuštění dostává k člověku, který se provinil. Text říká toto: „Když byl ještě daleko od domu – hříšný syn, který se zatoulal -, když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnutě mu vyšel vstříc, vrhl se mu kolem krku a políbil ho“ (v. 20). Syn očekával trest, spravedlnost, která by mu nanejvýš přisoudila místo jednoho ze sluhů, ale ocitá se v otcově objetí. Vlídlost je něco většího než logika světa. Je to nečekaný způsob, jak dosáhnout

spravedlnosti. Proto nikdy nezapomínejme, že Bůh se našich hříchů nebojí: dobře si to zapamatujme. Bůh se nebojí našich hříchů, je větší než naše hříchy. Je otcem, je láskou, je vlídný. Neděsí ho naše hříchy, naše chyby, naše pády, ale děsí ho uzavřenost našich srdcí – ano, kvůli tomu trpí – děsí ho náš nedostatek víry v jeho lásku.

V prožívání Boží lásky je velká vlídnost. A je krásné pomyslet na to, že prvním člověkem, který tuto skutečnost Ježíšovi předal, byl sám Josef. Boží věci k nám totiž vždy přicházejí zprostředkovaně skrze lidské zkušenosti. Před časem – nevím, jestli jsem se o tom zmiňoval – skupinu mladých lidí, kteří hrají divadlo, skupinu mladých popových hvězd, kteří „předběhli dobu“, zasáhlo toto podobenství o milosrdném otci a rozhodli se, že na toto téma, na tento příběh, udělají kus popového divadla. A udělali to

dobře. Celý příběh nakonec spočívá v tom, že přítel naslouchá synovi, který se odcizil svému otci, který se chtěl vrátit domů, ale bál se, že ho otec vyhodí a potrestá a podobně. A přítel mu v té popové opeře říká: „Pošli posla a řekni, že se chceš vrátit domů, a jestli to otec přijme, ať dá na znamení toho do okna kapesník, do okna, které uvidíš, jakmile se budeš blížit domů.“ Tak se to stalo. A opera se zpěvem a tancem pokračuje až do chvíle, kdy se syn přiblíží a spatří domov. Když vzhledne, vidí dům plný bílých kapesníků: plný. Ne jedno, všechna okna, tři nebo čtyři na okno. To je Boží milosrdenství. Nebojí se naší minulosti, našich špatných věcí: ne. Bojí se pouze uzavření. Takže... všichni máme nějaké účty, ale smířit se s Bohem je krásná věc, protože začneme mluvit a On nás obejmě. Vlídnost.

Pak se můžeme ptát sami sebe, zda jsme sami zakusili tuto vlídnost a zda

jsme se stali jejími svědky.

Zamysleme se. Vlídnost totiž není primárně citová nebo sentimentální záležitost: ne. Je to zkušenost, že se cítíme milováni a přijímáni právě ve své chudobě a bídě, a tak proměňováni Boží láskou.

Bůh nespolehá jen na naše talenty, ale také na naši vykoupenou slabost. Naše slabost je vykoupěna a On na to spolehá. Proto například svatý Pavel říká, že existuje plán i pro jeho křehkost. Ve skutečnosti napsal korintské obci: „Abych nezpychl, byl mi dán do těla osten, satanův posel, aby mě zasáhl.... Proto jsem se třikrát modlil k Pánu, aby mě toho zbavil. A on mi řekl: 'Stačí ti má milost, neboť ve slabosti se plně projevuje síla'.“ (2 Kor 12,7-9). Pán nás nezbavuje všech slabostí, ale pomáhá nám žít ve slabostech a bere nás za ruku. Ale jak to? Ano, bere za ruku naše slabosti, nás s našimi slabostmi, je nám nablízku. A to je vlídnost.

Zkušenost vlídnosti spočívá v tom, že vidíme, jak Boží moc prochází právě tím, co nás činí nejkřehčími; ovšem pod podmínkou, že se odvrátíme od pohledu Zlého, který „nás nutí dívat se na naši křehkost s negativním úsudkem“, zatímco Duch svatý ji „vynáší na světlo s vlídností“ (Patris corde, 2). „Vlídnost je nejlepší způsob, jak se dotknout toho, co je v nás křehké.“ [...] Podívejte se, jak se ošetřovatelé dotýkají ran nemocných: s vlídností, aby jim ještě více neublížili. A právě tak se Pán dotýká našich ran, se stejnou něhou. Proto je důležité setkat se s Božím milosrdenstvím, zejména ve svátosti smíření, v osobní modlitbě s Bohem, ve zkušenosti pravdy a vlídnosti. Paradoxně i Zlý nám může říkat pravdu: je lhář, ale jde stranou, aby nám řekl pravdu, aby mě pak přivedl ke lži. Zlý to však dělá proto, aby nás odsoudil. Pán nám říká pravdu a natahuje k nám ruku, aby nás zachránil. My však víme, že pravda,

která přichází od Boha, nás neodsuzuje, ale přijímá, objímá, podporuje, odpouští nám,, (Patris corde, 2). Bůh vždycky odpouští: zapište si to do hlavy a do srdce. Bůh vždy odpouští. Jsme to my, kdo se unavuje prosit o odpuštění. Ale vždycky odpustí. Ty nejošklivější věci.

Je tedy dobré, abychom se zrcadlili v Josefově otcovství, které je zrcadlem otcovství Božího, a ptali se sami sebe, zda dovolíme Pánu, aby nás miloval svou vlídností a každého z nás proměnil v muže a ženu schopné takto milovat. Bez této „revoluce vlídnosti“ - potřebujeme revoluci vlídnosti! - a bez této revoluce vlídnosti riskujeme, že zůstaneme uvěznění ve spravedlnosti, která nám nedovoluje snadno vstát a která zaměňuje vykoupení za trest. Proto chci dnes zvláštním způsobem vzpomenout na naše bratry a sestry, kteří jsou ve vězení. Je správné, aby

ti, kdo se dopustili chyby, za ni zaplatili, ale ještě správnější je, aby ti, kdo se dopustili chyby, měli možnost se ze své chyby napravit. Nelze praktikovat odsouzení bez okna naděje. Každé odsouzení má vždycky okno naděje. Mysleme na naše bratry a sestry ve vězení, mysleme na Boží vlídnost k nim a modleme se za ně, aby v tomto okně naděje našli cestu k lepšímu životu.

Na závěr se modleme tuto modlitbu:

Svatý Josefe, otče ve vlídnosti, nauč nás přijmout,

že jsme milováni právě v tom, co je v nás nejslabší.

Dej, abychom nekladli překážky

mezi naši chudobu a velikost Boží lásky.

Vzbuď v nás touhu přiblížit se smíření,

aby nám bylo odpuštěno

a abychom byli schopni vlídně
milovat své bratry a sestry v jejich
chudobě.

Buď nablízku těm, kdo se dopustili
špatnosti a zaplatili za ni;

pomoz jim najít vedle spravedlnosti i
vlídnost,

aby mohli začít znovu.

A nauč je, že prvním způsobem, jak
znovu začít,

je upřímně požádat o odpuštění

a pocítit Otcovo pohlazení.

Děkuji.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
ucit-se-od-svateho-josefa/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/ucit-se-od-svateho-josefa/) (04.08.2025)